

VÝTVARNÝ OBOR

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor je určen všem dětem a mladým lidem, kteří projevují zájem o výtvarné vzdělávání.

Zájemcům poskytuje základy výtvarného vzdělání a současně prostor pro uplatnění jejich vlastních vyhraněných potřeb v individuálně přizpůsobené výuce.

Rozvíjí schopnost originálně nebo více způsoby řešit výtvarné otázky.

Žáci mají možnost volby studia z několika studijních zaměření – Základní studium, Rozšířené studium, Výtvarná fotografie a Keramika.

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ VO :

Základní studium

Vzhledem k trendu dnešního pojetí výtvarné tvorby, kde se velmi často spojují různé výtvarné techniky a postupy a lze je jen těžko oddělit, i my všechny naše výtvarné činnosti soustředíme do jednoho společného předmětu Výtvarná tvorba. V jeho rámci lze volně přecházet z jedné činnosti na druhou. Prolínají se zde práce z oblasti plošné, prostorové i objektové a akční tvorby. Plošná tvorba zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost nebo na vnitřní svět žáků. V souvislosti s tématem žáci poznávají svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní tvorbě, v pozorování a v přepisu skutečnosti nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje experimentace s materiály, nástroji a výtvarnými postupy, která rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické postupy, tak i na kombinování technik.

Prostorová tvorba učí jinému výtvarnému myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínu, objemů a plastických kontrastů a materiálových kvalit. Významnou roli hraje i vztah žáka k materiálu a jeho zručnost.

Objektová a akční tvorba vyvažuje prožitkovými aktivitami některé postupy plošné a prostorové tvorby. Na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu či nalezenému předmětu, nebo vytvářet nová prostředí.

Celým studiem prostupuje seznamování s díly z oblasti výtvarné kultury. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí.

K osvojení studijní látky dochází vrstvením zkušeností, dlouhodobě získávaných v experimentaci a tvorbě, nikoliv řazením znalostí. Výuka proto nepostupuje od nejjednodušších otázek k nejsložitějším, ale přiměřeně věku se dotýká celé výtvarné tematiky. Základní studium I. stupně podporuje plynulý vývoj žáků od dětského spontánního projevu a hravé experimentace k promyšlené tvorbě dospívajících.

Rozšířené vyučování

Rozšířené studium je určeno nadaným dětem, které projeví hlubší zájem o výtvarnou činnost. Rozšiřuje jejich dispozice, nebo je připravuje k talentovým zkouškám na střední či vysoké školy s výtvarným zaměřením. Tato studijní specializace preferuje jiné vzdělávací cíle než Základní studium. Tvůrčí charakter ZS a poznávací charakter RS se vzájemně doplňují, proto je jeho studium podmíněno od 4. ročníku I. stupně souběžným studiem Základního studia, Tvůrčí fotografie nebo Keramiky.

Studijní obsah je náplní předmětu – Studijní výtvarná tvorba. Rozvíjí schopnosti žáků ve výtvarném vyjádření skutečnosti, ve znalosti základních výtvarných postupů a čistém zvládnutí vybraných výtvarných technik. Společné úkoly střídají úkoly individuální, které se váží ke zvolené profesi.

Výtvarná fotografie

Mezi žákem a jeho fotografickou tvorbou stojí zprostředkující médium – fotoaparát a chemické nebo digitální procesy, kterým musí žák rozumět a ovládat je a současně si musí osvojit výtvarný jazyk a výtvarné myšlení. Proto mohou k fotografování přistoupit až žáci staršího školního věku (nejdříve od šesté třídy ZŠ), kteří jsou schopni samostatně a soustředěně a ukázněně výtvarně pracovat. Fotografická tvorba využívá celého duchovního potenciálu žáka a jeho znalostí k vnímání, poznávání a interpretaci jevů. Kultivuje jeho přirozené schopnosti – imaginaci, tvořivost, fantazii a výtvarnou citlivost, a napomáhá tomu, aby snímek překročil pouhý pasívní odraz skutečnosti.

Fotografická tvorba zahrnuje několik okruhů fotografických a fotografování doplňujících činností. Ve vyváženém vztahu se zde stýká výtvarná a technologická studijní látka. Vedle aktivního chápání fyzikálně chemických vlastností fotomateriálů, znalosti fotografického přístroje, snímkové techniky, negativního a pozitivního procesu i digitálních technologií si klademe též otázky výtvarné. (obsah, námět a forma fotografického obrazu, nutné zvládnutí základních výtvarných pojmů a kompozičních pravidel)

Výuka nepostupuje chronologicky, ani nezdůrazňuje jeden z pracovních okruhů, ale pozvolna graduje ve vzájemném vztahu technologických a výtvarných otázek. K hlubšímu pochopení fotografování i využíváme rozborů typických děl světové a naší fotografie a jiných publikovaných snímků.

Součástí studia je předmět výtvarná tvorba, ve které žáci navazují na fotografii i jinými výtvarnými činnostmi.

Keramická tvorba

Jedinečnost keramiky spočívá v účasti autora na celém výtvarném i výrobním procesu. Jedinec postupuje od zpracování hlíny, haptických kontaktů, vědomých experimentací až ke ztvárnění tématu. Také rozhoduje o dokončení výtvarného artefaktu zdobením, glazováním a

vypálením v peci. Keramika je tedy nejpřirozenějším uměleckořemeslným projevem, který je zcela závislý na autorovi, na jeho představách a na jeho prožívání vlastností hmoty.

Součástí tohoto studijního plánu je také náhled do další prostorové tvorby. Prostorové vyjadřování se skládá z modelování, tvarování a konstruování. Modelování rozvíjí plastické cítění dítěte, které se během let zvolna posouvá od her s hlinou k sochařskému myšlení a vyjadřování. Sochařská tvorba rozvíjí vztah k hmotě a cit pro prostor. Tvarování nabízí živelný kontakt s hmotami různých kvalit. Konstruování podporuje logické myšlení založené na volbě a uspořádání prvků. Zkušenosti, které konstruování přináší, se později odrážejí v prostorové výstavbě plastik.

Do tohoto oddělení jsou přijímáni žáci až od třetí třídy ZŠ.